

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sžso/46/2013
Identifikačné číslo spisu:	5012200580
Dátum vydania rozhodnutia:	09.04.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hatalová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5012200580.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Petra Paludu, v právnej veci žalobcu: O. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, so sídlom Špitálska 8, 812 67 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. j. AA/2012/07507-OPHN, zo dňa 11. apríla 2012, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/68/2012-28 zo dňa 15. apríla 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 20S/68/2012-50 zo dňa 11. júla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/68/2012-28 zo dňa 15. apríla 2013 v spojení s opravným uznesením č. k. 20S/68/2012-50 zo dňa 11. júla 2013 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred prvostupňovým súdom

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) potvrdil rozhodnutie žalovaného č.j. AA/2012/07507/OPHN zo dňa 11. apríla 2012, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Žilina, pracovisko Kysucké Nové Mesto č. A/32012/14314/04/MBV zo dňa 24. februára 2012, ktorý podľa § 2, § 10, § 11 a § 17 zákona č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 599/2003 Z.z.“) a zákona č. 601/2003 Z.z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 601/2003 Z.z.“) rozhodol, že žalobca nie je občanom v hmotnej núdzi, nesplňa nárok na pomoc v hmotnej núdzi a nepriznáva sa mu dávka a príspevky.

Žalobcovi nepriznal náhradu trov konania.

Ako uviedol krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku z obsahu preskúmaných rozhodnutí a spisu

mal preukázané, že žalobca v čase rozhodovania správnych orgánov bol vo výkone trestu odňatia slobody, predtým vo výkone väzby, tak ako to vyplýva z potvrdení ÚVTOS Želiezovce zo dňa 22. februára 2012.

Uviedol znenie § 1 zákona č. 475/2005 Z.z., § 2 a § 3 zákona č. 599/2003 Z.z., pričom s poukazom na citované ustanovenia uviedol, že správne orgány ako aj súd v preskúmvanej veci mali jednoznačne preukázané, že žalobca v čase konania, ako aj rozhodovania žalovaného a prvostupňového správneho orgánu bol vo výkone väzby a neskôr vo výkone trestu odňatia slobody.

Poukázal na to, že zákon č. 475/2005 Z.z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 475/2005 Z.z.“) v § 1 vymedzuje predmet, na ktorý je potrebné tento zákon aplikovať. Jednoznačne táto norma upravuje práva povinnosti odsúdených, dozor a kontrolu nad výkonom trestu. To znamená, že počas výkonu väzby a výkonu trestu odňatia slobody, každá osoba, ktorá spadá pod režim zákona č. 475/2005 Z.z. má povinnosti ale aj práva, ktorá táto norma upravuje. Z ustanovení zákona č. 475/2005 Z.z. je jednoznačne preukázané, že osoby, ktoré podliehajú výkonu dozoru nad výkonom trestu, majú nárok na ubytovanie v súlade s úpravou § 18 zákona č. 475/2005 Z.z., na stravovanie v súlade s § 19 zákona č. 475/205 Z.z. a na možnosť mať pri sebe veci osobne potreby, tak ako to je upravené v § 23 tejto právnej normy.

V ustanovení § 1 zákona č. 599/2003 Z.z. zákonodarcu upravil vzťahy pri posudzovaní v hmotnej núdzi občana a poskytovaní dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke, ktorým cieľom je zabezpečiť základné životné podmienky a pomôcť v hmotnej núdzi s príspevom aktívnej účasti občana a fyzických osôb, ktoré sa s občanom spoločne posudzujú. V § 1 posledná veta zákona č. 599/2003 Z.z. sa určuje, že základnými životnými podmienkami na účely tohto zákona sú jedno teplé jedlo denne a nevyhnutné ošatenie.

Jednoznačne je súd toho názoru, že žalobca má základné životné podmienky, ktoré sú vymedzené pre účely zákona č. 599/2003 Z.z. v súlade so zákonom č. 475/2005 Z.z. zabezpečené. Pokiaľ žalobca spadá pod právnu úpravu režimu zákona č. 475/2005 Z.z. má nárok iba na tie práva, ktoré sú touto normou upravené.

Podľa právneho názoru krajského súdu sa na žalobcu žiadajúceho dávky v hmotnej núdzi nevzťahoval zákon č. 599/2003 Z. z. keď bol vo výkone väzby, resp. vo výkone trestu odňatia slobody, pretože v tom čase sa na neho vzťahoval režim podľa zákona č. 475/2005 Z.z., podľa ktorého je účastníkovi konania počas výkonu trestu odňatia slobody poskytované ubytovanie, stravovanie, odev a obuv, ktoré zodpovedajú klimatickým a mikroklimatickým podmienkam i veci osobnej hygieny. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí konštatoval a krajský súd sa s tým stotožnil, že žalobca základné životné podmienky definované v § 1 zák. č. 599/2003 Z. z. mal zabezpečené z iného systému, preto ho nebolo možné považovať za občana v hmotnej núdzi a poskytovať mu požadované dávky a príspevky.

Taktiež konštatoval, že do postavenia odsúdeného, na ktorého sa výlučne vzťahuje zákon č. 475/2005 Z.z. sa dostal žalobca svojím vlastným konaním, teda páchaním protizákonnej činnosti v dôsledku, ktorej nadobudol „status osoby vo výkone väzby, neskôr status odsúdeného“.

Taktiež krajský súd dospel k záveru, že nedošlo k nesúladu s čl. 39 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky pokiaľ sa jedná o diferencované zabezpečenie základných životných podmienok v príslušnom zákone.

II.

Odvolanie žalobcu a vyjadrenie žalovaného

Vo včas podanom odvolaní žalobca navrhol rozsudok krajského súdu zmeniť a žalobe vyhovieť, resp. vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

V odôvodnení uviedol, že namieta procesné vady konania spočívajúce v tom, že z napadnutého rozsudku nebolo zrejmé, či rozhodol samosudca alebo senát. Namietal opravu tejto chyby opravným uznesením. Ďalej poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Tdo 49/2012 z 3. októbra 2012, ktorým boli zrušené rozhodnutia na základe ktorých bol odsúdený a poukázal na to, že z týchto dôvodov mal nárok na dávky v hmotnej núdzi. Poukázal na to, že zákon o výkone trestu odňatia slobody neupravuje komplexne sociálne práva odsúdených a pretože ide podľa jeho názoru o riešenie zásadných právnych otázok, ktorými by mohli byť dotknuté resp. porušené ním označené a citované články Ústavy Slovenskej republiky, žiadal, aby veci bola venovaná patričná pozornosť.

Žalovaný uviedol, že konanie pred krajským súdom považuje za konanie v súlade s príslušnými ustanoveniami OSP. Ďalej poukázal na to, že v čase podania žiadosti o poskytnutie dávky v hmotnej núdzi a príspevkov, vydania prvostupňového, ako aj napadnutého rozhodnutia, bol žalobca právoplatne odsúdený na trest odňatia slobody, pričom tento si vykonával v nápravno-výchovnom zariadení.

Podľa § 250i ods. 1 OSP pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Podľa § 250i ods. 3 OSP pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.

Z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny.

III.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky,
ako súdom odvolacím

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo (podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 211 a nasl. OSP) a dospel jednomyselne k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Podľa § 250ja ods. 2 OSP odvolací súd rozhodne o odvolaní spravidla bez pojednávania, ak to nie je v rozpore s verejným záujmom. Na prejednanie odvolania nariadi pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak vykonáva dokazovanie.

V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že krajský súd verejne prerokoval vec a verejne vyhlásil rozhodnutie 15. apríla 2013. Odvolací súd nepovažoval za potrebné na prejednanie veci nariaďovať pojednávanie a takýto postup nebol v rozpore s verejným záujmom.

Deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený 9. apríla 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Súd v správnom súdnictve preskúma rozhodnutia a postupy orgánov verejnej správy predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný.

Podľa § 219 ods. 2 OSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Okrem argumentácie krajského súdu, ktorú si odvolací súd plne osvojuje a odkazuje na ňu, je nevyhnutné poukázať len na to, že OSP pripúšťa opravu zrejmych nesprávností a chýb v písaní a počítaní. Zo zápisnice o pojednávaní pred Krajským súdom v Žiline z 15. apríla 2013 je zrejme, že v prerokúvanej veci rozhodoval senát a nie samosudkyňa, a preto následné opravné uznesenie z 11. júla 2013 č.k. 20S/68/2012-50 odstránilo túto zrejmu nesprávnosť rozsudku z 15. apríla 2013 č.k. 20S/68/2012-28. Týmto postupom zákon porušený nebol.

Skutočnosť, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 1Tdo 49/2012 z 3. októbra 2012 zrušil pôvodné rozhodnutia, na základe, ktorých bol žalobca odsúdený, došlo k zmene skutkového stavu po 11. apríli 2012, kedy bolo vydané preskúvané rozhodnutie žalovaného č. AA/2012/07507-OPHN.

Základné právo na zabezpečenie v hmotnej núdzi je počas výkonu trestu odňatia slobody, v ktorom sa žalobca v čase vydania správneho rozhodnutia nepochybne nachádzal, zaistené v zmysle čl. 39 Ústavy Slovenskej republiky a 1 čl. 11 ods. 1 Medzinárodného paktu o hospodárskych, sociálnych a kultúrnych právach (vyhláška Ministerstva zahraničných vecí zákon č. 120/1976 Zb.).

Základné životné podmienky, ktoré sú vymedzené pre účely zákona č. 599/2003 Z.z. mal v súlade so zákonom č. 475/2005 Z.z. žalobca počas VTOS zabezpečené.

Z uvedených dôvodov odvolací súd nezistiac chyby v preskúvanom rozhodnutí, ani v napadnutom rozsudku krajského súdu, tento ako správny a zákonný podľa § 219 ods. 1, 2 OSP potvrdil.

IV.

Trovy konania

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania žalobcovi s poukazom na § 250k ods. 1 OSP nepriznal, keďže v odvolacom konaní nemal úspech. Žalovaný nemá zo zákona právo na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.